

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— telefon številke 3122, 3123, 3124, 3125, 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492
Podružnica Maribor: Grajski trg št. 7, telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2, telefon št. 190.
Računi pri pošti čez zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga čisto 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor, Grajski trg št. 7, telefon št. 2455; Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1, telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Vojna med Poljsko in Nemčijo

Včeraj zjutraj so se pričele vojaške operacije vzdolž vse poljsko-nemške in poljsko-slovaške meje — Gdansk zaseden in priključen k Nemčiji — Pred prekinitvijo diplomatskih odnošajev
Splošna mobilizacija v vseh prizadetih državah

Ljubljana, 1. septembra.

Sinočnji dogodki so nakazovali, da stojimo tik pred skrajnimi odločitvami. Poročila o množičnih se obmejnih incidentih so dala spoznati, da prehajajo te odločitve v vojaške roke. V zgodnjih jutranjih urah je nastopilo stvarno vojno stanje med Nemčijo in Poljsko, brez ultimatov, brez svecenih napovedi in dosedaj celo tudi še brez formalne ugotovitve, da se obe državi nahajata v vojnem stanju. Šele zvečer javljajo, da sta nemški in poljski poslanik dobila svoje potne liste...

Od snoči do danes so se dogodki vrstili s tolikšno naglico, da čitatelji njih naglemu razvoju niso mogli slediti od stopnje do stopnje. Zato naj sledi kratek pregled dogodkov do snočnjega prekreta.

Nemško-poljska kriza je proti koncu preteklega tedna dosegla svoj vrhunec. Tedaj so se na nemško pobudo začeli zaključni diplomatski naporji za rešitev miru. V petek 25. avgusta proti večeru je nemški kancelar Hitler pozval k sebi angleškega veleposlanika v Berlinu Hendersona in mu izročil osebno poslanico angleški vladi. Poslanica je bila najprej brzojavno sporočena v London, naslednjega dne (v soboto 26. avgusta) pa jo je v originalu prinesel v London veleposlanik Henderson. Angleška vlada je o njej razpravljala v soboto in nedeljo, v ponedeljek zvečer pa se je Henderson vrnil v Berlin z odgovorom angleške vlade, ki je bil takoj sporočen Hitlerju. V torek zvečer je nemška vlada odgovorila na angleški odgovor z noto, ki je že ponoči dospela v London. Nanjo je angleška vlada odgovorila v sredo 30. avgusta. Angleški odgovor je bil sporočen nemškemu zunanjemu ministru isti dan ob sedmih zvečer. Tedaj je Ribbentrop angleškemu poslaniku ustmeno obrazložil nemške predloge, ki so bili sestavljeni za primer, da bi Poljska poslala v Berlin svojo pooblaščenca za pogajanja. Henderson pa od Ribbentropa ni dobil nobenega pismenega dokumenta. To se je zgodilo šele naslednjega dne, ko je po nemškem tolmačenju rok za prihod poljskega pooblaščenca že potekel. Nemška vlada pa pri tem ni izjavila, da je to njen odgovor na angleško noto, izročeno 30. avgusta. Pač pa je nemška uradna agencija DNB 31. avgusta ob 21. uri zvečer izdala uradno sporočilo, iz katerega je javnost prvič izvedela za nemške zahteve, formulirane v 16 točkah. V Varšavi in Londonu uradno ugotavljajo, da te nemške zahteve, o katerih naj bi najkasneje do 30. avgusta polnočno vodil v Berlinu pogajanja poljski pooblaščenec, poljski vladi pred objavo po nemškem radiu snoči ob 21. uri sploh niso bile znane, dočim so bila angleškemu veleposlaniku ustno sporočena 30. avgusta ob 19. uri, pismeno pa šele naslednjega dne dopoldne. V Berlinu danes te navedbe demantirajo. Izgleda, da bo spor okrog tega vprašanja igral slično vlogo, kakor 1. 1914 spor o znanih telegramih.

V svojem načrtu za mirno ureditev spora s Poljsko je Nemčija predlagala v glavnem naslednje: 1. priključenost Gdanska k tretjemu rajhu, 2. plebiscit v tako zvanem »koridorju«, ki naj bi se izvedel čez leto dni pod nadzorstvom mednarodne komisije, sestavljene iz zastopnikov Anglije, Italije, Francije in Rusije; 3. ureditev manjšinskega vprašanja tako glede Nemcev na Poljskem kakor glede Poljakov v Nemčiji. Po izidu plebiscita v koridorju naj bi se končno uredilo tudi vprašanje nemške zveze v Vzhodno Prusijo (ako bi koridor ostal poljski), odnosno poljske zveze z morjem (ako bi koridor pripadal Nemčiji).

Po tej objavi v nemškem radiu so se dogodki bliskovito razvijali v znamenju splošnega poslabšanja položaja. Iz Varšave so že prvi odmevi nemških predlogov potrdili, da Poljska nemških zahtev ne more sprejeti. Davi ob 5.45 so se začele prve nemške vojaške operacije na poljsko-nemški meji. Nemška vojska je zgodaj zjutraj zasedla Gdansk, okolišni vodja Forster pa je kmalu nato proglasil združitve Gdanska z rajhom s posebnim zakonom. Davi je kancelar Hitler izdal proglas na nemško vojsko, naj izpolni svojo dolžnost. Ob 10. uri pa je bil nepričakovano sklican tudi rajstag, na kate-

Varšava, 1. septembra. c. Nemške čete so med 6. in 7. zjutraj na več mestih prekršile poljsko mejo in sicer tako z zapadne kakor z vzhodne strani v koridorju, Zgornji Šleziji in slovaški strani. Še zjutraj je bilo bombardiranih sedem večjih mest. Varšava je bila prvič bombardirana ob 9., drugič ob 10. in po zadnjem poročilu na več mestih gori. To poročilo potrjuje poljsko poslaništvo v Londonu, ki pravi, da je bilo prebivalstvo po zračnih napadih popolnoma presenečeno, ker so bili izvedeni brez vojne napovedi. Bombardirali so tudi Lodz, Vilno, Krakov in Katowice. Število žrtev še ni znano.

Varšava, 1. sept. br. Pat poroča: Davi v prvih jutranjih urah so nemške čete vzdolž vse poljsko-nemško-slovaške meje prešle v napad in skušale vdreti na poljsko ozemlje. Poljske čete, ki so bile že pripravljene na tak napad, so poskus nemških čet zavrnile. Prav tako je bil zavrnjen napad nemških čet na poljsko ozemlje z Vzhodne Prusije. Na več krajih je borba še v teku. Poljske čete nudijo povsod napadalcem odločen odpor. Poljsko letalstvo podpira borbe obmejnih čet in bombardira nemške postojanke.

VARŠAVA, 1. sept. c. Nemški letalci so danes že izvršili prve bombne napade na razne poljske kraje in mesta. Tako je priletela skupina letal nad Bialo Podlasko, kjer so bombniki vrgli več bomb na tamošnje letalske tvornice in hangarje, a so vse bombe zgrešile cilj. Protiletalska artilerija je takoj stopila v akcijo in je letala pregnala. Drugi napad je veljal Gdinji, nad katero so spustili tri bombe, ki so pa padle v morje. Nemške čete so začele prodirati v smeri proti Mlavi. Napad in vojne operacije na Poljsko so torej postale gotovo dejstvo.

Prvo poljsko vojno poročilo

Varšava, 1. sept. br. Vrhovno poveljstvo poljske vojske objavlja poročilo, da so na vsej nemško-poljski in poljsko-slovaški meji v teku borbe med poljskimi in nemškimi četami. Nemško letalstvo je v teku dneva bombardiralo celo vrsto nezaščitenih mest. Pri tem je poljsko protiletalsko poslaništvo sestrelilo sedem nemških letal. Poljske čete so tudi zajele en nemški oklopni vlak.

Pat poroča, da je danes poljska protiletalska artilerija sestrelila 15 nemških letal. V Gornji Šleziji je poljsko poslaništvo uničilo več nemških oklopnih vozov. Nekaj sto ljudi je bilo ujetih. V Gdansk se Poljaki trdno drže na »Westerplatte« okrog svojih municijskih skladišč. Do večera so

rem je kancelar Hitler v daljšem govoru utemeljeval svoje postopanje. Pred rajstagom je uradno sporočil, da so se vojne operacije začele že zjutraj ob 5.45 in da bo Nemčija odslej vodila svojo borbo s Poljsko, dokler se ta ne bo uklonila, bodisi pod sedanjo ali kako drugo vladno, in to brez formalnega ultimata. Rajstag je odobril vse Hitlerjeve sklepe.

Današnji popoldanski komentarji Hitlerjevega govora opozarjajo na naslednja glavna mesta v njem: 1. na odločitev Nemčije, da se bo borila za izvedbo svojega programa ne glede na stališče Anglije in Francije; 2. na zahvalo Italiji za njeno dosedanje diplomatsko in politično oporo s poudarkom, da Nemčija ne bo potrebovala tuje pomoči; 3. na zagotovilo vsem nevtralnimi državam, da bo Nemčija spoštovala vse pogodbe, ki jih je z njimi sklenila, ter vse izjave, ki jih jim je dala; 4. na ponovna zagotovila, da želi Nemčija z obema zapadnima veleislama živeti v miru in da od njiju ničesar ne zahteva; 5. na utemeljevanje podpisa nemško-ruske pogodbe, ki je

bil odbiti že trije nemški napadi. Poljska letala so danes napadla Byton (Beuten) v Šleziji. Razdejala so tamkajšnje radijsko postajo in prizadejala veliko škodo tudi v mestu samem.

Varšava, 1. sept. c. Glavna nemška ofenziva se razvija iz Vzhodne Prusije proti Gdanku in koridorju. Ob vsej meji Vzhodne Prusije se vrše ogorčene borbe. Poljske čete nudijo odločen odpor in se nemškim četam doslej še ni posrečilo, da bi vdrele na poljsko ozemlje.

Prvo nemško vojno poročilo

London, 1. sept. br. Danes popoldne je bil izdan prvi nemški komuniké o vojnih operacijah, ki pravi:

Nemške čete so opoldne prodrele proti Nowemu Targu in Suzi. Pri Moravski Ostravi so prekršile reko Olšo pri Tješinu. Iz Gornje Šlezije so pričele prodirati tudi proti Katowicam. Iz Srednje Šlezije so vdrle preko meje proti Czenstochowi. V koridorju so prekršile reko Braco. Pri Grudziadzu se razvijajo strašni boji. Močan

Poljska zahteva angleško pomoč

Poljska je v smislu pogodbe že obvestila Anglijo, da je postala žrtev neizvnanega napada in je zahtevala aplikacijo poljsko-angleške zvezne pogodbe

London, 1. sept. br. Poljska vlada je danes popoldne izročila angleški vladi noto, v kateri zahteva takojšnje izvajanje pogodbe o medsebojni pomoči, ker je postala žrtev neizvnanega napada.

London, 1. sept. c. Poljski poslanik v Londonu Lukaszewicz je po nalogu svoje vlade obiskal zunanjega ministra lorda Halifaxa in v smislu sklenjene angleško-poljske pogodbe zahteval, da se takoj prične konzultacija v svrhu ugotovitve, da je Poljska postala žrtev neizvnanega napada, iz česar sledi, da se mora avtomatično pričeti izvajati sklenjeni pakt o medsebojni pomoči. Zunanji minister lord Halifax je o tem poročal na seji vlade.

Obvestilo nemški vladi, da se bo Poljska branila

Berlin, 1. sept. c. Poljski poslanik v Berlinu je danes dopoldne obiskal zunanjega ministra Ribbentropa in mu uradno sporočil, da se bo Poljska z vsemi sredstvi postavila v bran proti nemškemu napadu.

Proglas prezidenta Moscickega na narod

Varšava, 1. sept. c. Predsednik poljske republike Moscicki je izdal na poljski narod obširen proglas, v katerem pravi med drugim:

Danes zjutraj je začela nemška vojska napad na poljsko državo. V tem zgodovinskem trenutku apeliram na vse vas, Poljake in Poljakinje, da se zberete okrog našega vrhovnega poveljnika v boju za svobodo, neodvisnost in čast poljskega naroda ter daste

bil po Hitlerjevi izjavi mogoče še po sporazumu obeh držav, da ideologije niso eksportno blago; 6. končno na ona mesta, v katerih je Hitler podal nemškemu narodu nekaj svoj testament in naznačil svoje naslednike.

V Franciji je bila danes dopoldne, v Angliji pa popoldne splošna mobilizacija, za jutri pa sta sklicana na izredno sejo francoski parlament in senat, dočim se je angleška spodnja zbornica sestala že nocoj ob 18. uri. Ob 11.30 je bila seja angleške vlade, ob 13. uri pa je zasedal v Londonu kronski svet pod predsedstvom angleškega kralja. Anglija je razširila vojno obveznost.

Italijanska vlada je imela sejo ob 15. uri pod predsedstvom Mussolinija. Poleg Hitlerjevega govora in današnjih nemških ukrepov je to gotovo najpomembnejši dogodek današnjega dne. Sklep italijanske vlade, da ne bo Italija storila nobenega ukrepa, ki bi imel značaj vojaških operacij, je vzbudil splošno pozornost. Tolmači ga med drugim Hitlerjeva brzojavka Mussoliniju, da mu italijanska vojska pomoč

sunek je izvršila nemška vojska iz Vzhodne Prusije proti jugu na Poljsko.

Nadalje pravi poročilo, da so nemške letalske eskadrole bombardirale Grudziadz, Lodz, Poznanj, Radom, Katowice, Krakow, Lwow, Brest na Bugu in še druga poljska mesta.

Nemška vojna mornarica se je koncentrirala v gdanski luki. Križarka »Schleswig-Holstein« je bombardirala »Westerplatte« v Gdanku, kjer Poljaki še zmerom vztrajajo na svojih postojankah. Nemška letala so bombardirala tudi mesto Gdynjo.

Beuthen, 1. septembra. AA. (DNB). Danes dopoldne ob 11.30 je poljsko poslaništvo bombardiralo tukajšnje postajo. Pet ali šest granat je udarilo v nasip in eksploziralo. Škode ni.

Neko poljsko letalo pa je vrglo šest bomb na Preiskretzan. Razen neznatne materialne škode niso poljske bombe povzročile nič hujšega. Človeških žrtev ni bilo.

Berlin, 1. septembra. AA. (DNB). Poljske radijske postaje so objavile, da so nemška letala izvršila napad na odprta poljska mesta Katowice, Krakow, Grodno in Westernplatte in da so jih napadla z bombami. V zvezi s tem uradno ugotavljajo,

primeren odgovor nemškim napadalcem, kakor ste to že ponovno storili poprej.

Maršal Rydz generalisim in naslednik Moscickega

Varšava, 1. septembra. AA. (Pat) Predsednik poljske republike je postavil za vrhovnega poveljnika poljske vojske maršala Rydz-Smiglyja generalnega inspektorja vojske. Ukaz je stopil danes v veljavo.

Predsednik republike je dalje podpisal sledeči ukaz: Na podlagi čl. 24 ustave določam maršala Rydz-Smiglyja za naslednika predsednika republike za primer, da bi ostalo mesto predsednika prazno pred sklenitvijo miru.

Proglas maršala Smigly-Rydz

Varšava, 1. sept. br. Maršal Rydz Smigly je kot vrhovni poveljnik poljske vojske

Nevtralnost Italije v poljsko-nemški vojni

Po sklepu italijanske vlade ne bo Italija podvzela nobene pobude vojaško-operativnega značaja — Hitlerjeva zahvala Mussoliniju

Rim, 1. sept. AA. (Stefani) Uradno sporočilo, ki je bilo objavljeno po končani vladni seji, pravi, da se je vlada sestala danes ob 15. v palači Viminale pod predsedstvom Mussolinija.

Ko je vlada proučila položaj, ki je nastal v Evropi zaradi spopada med Nemčijo in Poljsko, kateri izvira iz versajske pogodbe, ko je vzela na znanje vse dokumente, ki jih je izročil znanji ministri in iz katerih se vidi akcija, katero je razvil Mussolini, da bi Evropi zagotovil mir na temelju pravice, je vlada v celoti odobrila vojaške ukrepe, ki so bili dosedaj izdani in kateri so le običajni opreznostni ukrepi ter imajo le ta edini cilj. Prav tako je vlada odobrila ukrepe gospodarskega in socialnega značaja, ki so potrebni zaradi motenj, ki so nastale v evropskem življenju.

Vlada izjavlja in objavlja narodu, da Italija ne bo prevzela nobene iniciative v smislu vojaških operacij. Vlada hvali italijanski narod za stišno disciplino in mirnost, ki jo je zmerom pokazal.

Hitler je poslal Mussoliniju sledečo brzojavko: Duce! Najpristranejši se vam zahvaljujem za diplomatsko in politično podporo, ki ste jo zmerom nudili Nemčiji in njenim pravici. Prepričan sem, da bom z vojnimi silami Nemčije lahko izpolnil naloge, ki smo si jo zastavili. Pri tem smatram, da mi v teh okoliščinah ni potrebna italijanska vojaška pomoč. Zahvaljujem se vam duce za vse, kar boste tudi v bodoče storili za skupno stvar fašizma in nacionalnega socializma.

Zvečer javljajo iz Londona, da se je Anglija odločila za ultimativno demaršo v Berlinu, ki sicer ne preti neposredno z vojno, temveč samo s prekinitvijo diplomatskih odnošajev — torej je brezdvomno priprava na oborožen konflikt.

da so nemške letalske sile po ukazu, ki so ga prejele, bombardirale izključno samo vojaške objekte in utrjena mesta.

Nemška mesta v temi

Berlin, 1. sept. o. Oblasti so danes odredile, da morajo biti odslej vsi nemški kraji, predvsem pa Berlin, ponoči v temi. Prebivalstvu so bila izdana navodila za primer letalskih napadov.

Vse šole v Berlinu zaprte

Berlin, 1. sept. br. Šolski pouk je zaradi hitro se vrstečih dogodkov, ki bi lahko ovirali nemoteno poučevanje, ukinjen na vseh šolah.

Poziv vlade uradništvu

Berlin, 1. sept. br. Vlada je izdala na uradništvu poziv, v katerem apelira na vse uradnike in uradnice, da ostanejo strnjeni za vojno, ki zahteva od vsakega neomajno zvestobo in strogo izpolnjevanje dolžnosti.

Telefonske zveze z Varšavo prekinjene

Pariz, 1. sept. AA. (Hs) Telefonske zveze med Parizom in L. om na eni in Varšavo na drugi strani so prekinjene.

Pred prekinitvijo diplomatskih odnošajev

Curih, 1. sept. z. Kakor se doznava v tukajšnjih diplomatskih krogih je že sklenjen dogovor, po katerem bo v primeru prekinitve diplomatskih odnošajev prevzela Švedska zastopstvo angleških interesov v Nemčiji, Holandska pa zastopstvo nemških interesov na Poljskem.

Amerika še čaka

Washington, 1. sept. c. Predsednik Roosevelt je izjavil, da upa, da bodo Združene države ameriške v sedanjem konfliktu lahko ostale nevtralne.

Ameriška vlada se še ni odločila, ali naj skliče kongres, ali pa proglasi, da stopa v veljavo nevtralnostni zakon. V uradnih krogih izjavljajo, da hočejo zamenkrat še počakati, če se bo obseg vojaških konfliktov v Evropi razširil.

Chamberlain: Čas zahteva dejanja...

Angleški ministrski predsednik o poteku pogajanj z Nemčijo — Naročilo veleposlaniku Hendersonu, da izvrši poslednjo demaršo pri nemški vladi — V primeru negativnega odgovora naj takoj zapusti Berlin

London, 1. sept. c. Seja spodnje zbornice se je začela ob 18. Navzoči so bili skoraj vsi poslanci, galerije so bile prenapolnjene. Pet minut po otvoritvi je prevzel besedo Chamberlain burno pozdravljen od cele zbornice. Dejal je: Ne nameravam tritati z besedami, čas je sedaj za dejanja, ne za besede. Pred letom sem izrazil v zbornici mnenje, da se bo mogoče za dolgo dobo izogniti vojni, toda sedaj se bojim, da se ne bom mogel izogniti odgovornosti, da gremo v vojno. Ponovno smo popolnoma jasno povedali nemški vladi, da se bomo s silo uprli, če bo še uporabljena sila, kakor v prejšnjih primerih. Imamo čisto vest. Ko bodo objavljeni dokumenti o izmenjavi misli med angleško in nemško vlado, bo iz njih razvidno, da leži krivda za katastrofo, če do nje pride, na ramah enega samega moža.

Korespondenca med angleško in nemško vlado bo objavljena v »Beli knjigi«. Vsebine zato tu ne bom navajal, saj se dogodki tako prehitujejo, da že pripada zgodovini. Naše prizadevanje je šlo za to, da omogočimo direktna pogajanja med Nemčijo in Poljsko na enaki podlagi, tako da bi bila zagotovljena neodvisnost Poljske in upoštevanje dane garancije. 30. avgusta smo sporočili v Berlin svoje predloge, ki naj bi preprečili izbruh konflikta. Opozorili smo na nevarnost konflikta, če si stojita dve oboroženi armadi dalje časa nasproti. Zato smo stavili nemški in poljski vladi predloge, da naj bi se ne izvršila nobena agresivna akcija, če tudi nasprotna stranka na to pristane. Poljska vlada je bila na to takoj pripravljena, seveda pod pogojem, da na to pristane tudi Nemčija. Od Nemčije nismo na naš predlog dobili nikdar odgovora. O snojnji nemški izjavi, ki je bila predčana preko radia, je rekel Chamberlain, da ti predlogi pred navedeno objavo poljski vladi sploh niso bili sporočeni. 29. avgusta je nemška vlada sicer izjavila, da bo sestavila predloge, ki bi jih smatrala zase v sedanjem položaju za sprejemljive, ter izrazila željo, da naj bi prišel poseben poljski odposlanec na pogajanja v Berlin.

Preko našega poslanika smo potem predlagali zunanjemu ministru Ribbentropu, da pokliče k sebi poljskega poslanika in mu to sporoči. Ribbentrop je odgovoril, da mora poljski poslanik priti k njemu sam. Sedaj pa Nemčija dolži Poljsko, da se po njeni krivdi pogajanja niso vršila. Predlogov nemške vlade nismo nikdar oficijelno sprejeli, prvič smo jih slišali snoči po radiu. Nemški koncept o pogajanjih, da bi namreč šel poljski opolnomočenec v Berlin in da bi mu tam šele bile izročene predložene zahteve, ki bi jih moral morda takoj sprejeti, je bil nesprejemljiv. Poljska vlada jih poprej niti ne bi mogla pregledati in ne bi mogla varovati svojih interesov. Še snoči je bil poslanik Henderson pri zunanjem ministru Ribbentropu, ki mu je sporočil, da je Poljska pripravljena se pogajati. Odgovor je bil: Nemške čete so prekoračile poljsko mejo, nemška letala bombardirajo poljska mesta.

Tako ostane za nas samo ena pot odprta. Danes sta angleški in francoski poslanik v Berlinu izročila nemškemu zunanjemu ministru enaka dokumenta, ki se glasita: Danes zjutraj je nemški kancelar Hitler izdal proglas na armado, ki jasno kaže, da hoče napasti Poljsko. Informacije, ki jih je vlada med tem prejela, pravijo, da so nemške čete napad že izvršile in da se napadi nadaljujejo. Pod takimi okoliščinami smatra vlada, da je Nemčija izvršila akt agresije, ki daje razlog za uporabo obvez napram Poljski. Zato obveščamo nemško vlado: Če ne bo dala zadovoljivega zagotovila, da bo prenehala z vsako agresivno akcijo in umaknila vse svoje čete iz Poljske, bo vlada brez oklevanja izpolnila prevzete obveze. Če bo odgovor negativen, je bilo poslaniku Hendersonu naročeno, da zaprosi za svoj potni list. V tem primeru smo pripravljeno!

Chamberlain je nato podrobno poročal o vseh že znanih obrambnih ukrepih, ki jih je angleška vlada podzvela. Nadaljeval je: Če primerjamo svoj dosedanj položaj z onim iz leta 1914, moramo ugotoviti, da je sedanji za nas ugodnejši. Vse tri obrambne edince, kopna vojska, mornarica in letalstvo so odlično pripravljene. Poskrbljeno je za civilno zaščito prebivalstva. Imamo neprimerno več moštva na razpolago, kakor leta 1914 in ni nam potreba pozivati prostovoljcev s proglasom, kakor je to takrat moral storiti lord Kitchener. Za izpolnitev organizacije naše obrambe predlagam zbornici, da odobri zakon, da se razširi obvezna vojaška dolžnost na vse moše od 18. do 41 leta.

V sedanjem težkem položaju je samo ena svetla točka, da je namreč tudi italijanski ministrski predsednik Mussolini storil vse, da se reši mir. Stopamo v to vojno odločni, s čisto vestjo in z moralnim odobrenjem velikega dela sveta. Nimamo nobenih slabih namenov proti nemškemu narodu.

Nato je govoril vodja delavske stranke lord Greenwood, ki je izjavil, da

njegova stranka stoji trdno pri danih besedah in proti vsakemu napadu. Umik ni več mogoč, ker je akt agresije že izvršen. Treba je rešiti svobodo človeštva.

Za njim je govoril vodja liberalcev Sinclair, ki je dejal, da se je vojna prav za prav začela že pred tremi leti z zasedbo Porenja, ne pa danes na Poljskem.

Zbornica je nato soglasno sprejela izredni kredit 500 milijonov funtov (125 milijard dinarjev) za vojne svrhe.

V zgornji zbornici je slično izjavo kakor Chamberlain v spodnji, podal lord Halifax.

Poslanik Henderson pripravljen za odhod

London, 1. sept. br. Uradno objavljajo: Angleški veleposlanik v Berlinu sir Neville Henderson je danes popoldne objavil izjavo, po kateri je po nalogu svoje vlade zahteval od nemške vlade zagotovilo, da bo Nemčija ustavila svojo vojaško akcijo proti Poljski in da se bodo vse nemške čete umaknile nazaj na mejo. V nasprotnem primeru bo angleška vlada brez oklevanja izvršila svoje obveznosti do Poljske. Če ne bo dobil zadovoljivega odgovora, bo zahteval svoj potni list.

... tudi nemški poslanik

London, 1. sept. o. Danes se je popoldne pričel iz nemškega poslanstva dvigati gost črni dim. To je bilo znamenje, da je oseba je poslanstva pričelo uničevati poslanski arhiv in da se poslanik pripravlja na odhod.

Splošna mobilizacija v Angliji

London, 1. septembra. c. Danes se je vršila dveurna seja vlade. Po seji se je sestel tajni državni svet, na katerem je kralj Jurij VI. podpisal ukaz o splošni mobilizaciji kopne vojske in letalstva. Mornarica je bila popolnoma mobilizirana že tekom noči.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

London, 1. sept. br. Ukaz o mobilizaciji, ki ga je danes podpisal kralj na prvi seji kronskega sveta, določa, da morajo takoj pod orožje od 18. do 41. leta starosti, ki pripadajo milici, teritorialni armadi, prostovoljskim formacijam za obrambo proti letalskim napadom, mornarici, letalstvu in stalni armadi. Ukaz je bil uveljavljen danes popoldne ob 17. V 24 urah morajo biti vsi obvezniki pri svojih edincih, ki se bodo nato takoj koncentrirali na določenih mestih. Za izvedbo mobilizacije in koncentracije vojske so izdali ukaz o mobilizaciji in koncentraciji vojske.

tracijo angleških vojnih sil morajo biti na razpolago vse vrste vozil, železnice, letala in ladje, nadalje vsa redna in rezervna, telefonska, brzojavna in radijska služba, vsi poljski in drugi civilni uradi za notranjo upravo.

Angleški kronski svet

London, 1. sept. o. Angleški kronski svet je imel danes izredno sejo, ki je trajala le 12 minut. Kralj je na seji podpisal ukaz o obči mobilizaciji vseh angleških vojnih sil na kopnem, na morju in v zraku.

Kralj Jurij obiskal Chamberlaina

London, 1. sept. c. Kralj Jurij VI. je popoldne obiskal Chamberlaina v predsedništvu vlade, da se informira o najnovejših dogodkih. Kralj ni hotel motiti Chamberlaina, da bi ga klical v avdienco.

Zatemičev po vsej Angliji

London, 1. sept. c. Za noč je odredjena po celi Angliji zatemičev, ki ostane v veljavi tudi vse prihodnje dni do preklica. Uvedena je cenzura pisem. Letalski promet z inozemstvom je ukinjen. Cene vsem živilom so uradno fiksirane.

Vojni kabinet v Angliji

London, sept. c. Reuter javlja. Vojni kabinet bo morda sestavljen še noč. Stopili bodo vanj vodje opozicije kakor tudi Churchill in Eden.

Evakuacija Londona

London, 1. sept. br. Jutri zjutraj se prične evakuacija mesta. Ob 5.30 bodo London zapustili prvi vlaki s šolsko mladino, ki je bodo evakuirali poldrug milijon. Sledili jim bodo bolniki, nato žene in starci. Za mobilizacijo so rekvirirali zelo veliko število privatnih vozil, pa tudi skoro vsa civilna letala. Rezerviste prevažajo tudi z ladjami.

Sklicanje kanadskega parlamenta

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanadska vlada ima že sedaj v tem pogledu izredna pooblastila. Vesti o napadu nemških čet na Poljsko brez vojne napovedi in o bombardiranju poljskih mest, so izzvale v vsej kanadski javnosti odpor.

Ottawa, 1. sept. br. Kanadski parlament je sklican za 7. september na izredno sejo. Po kanadski ustavi ima namreč parlament izključno pravico, da odloča o udeležbi Kanade v vojni na strani Anglije. Ta seja bo več ali manj zgolj formalna, ker je sodelovanje Kanade na strani Anglije že zagotovljeno. Kanads

ZGODOVINSKA SEJA RAJHSTAGA

V petek dopoldne je vodja in kancelar Hitler na izredni seji nemškega državnega zbora izvedel priključitev Gdanska k Nemčiji in napovedal, da se je odločil za oborožen spopad s Poljsko — Pri tej priliki je imenoval tudi svoje naslednike

Berlin, 1. sept. br. Za 10. dopoldne je kancelar Hitler sklical nemški državni zbor, ki se je sestel v Krollovi operi. Dvorana je bila nabito polna. Tudi diplomatske lože so bile vse zasedene. Ko je prišel kancelar Hitler, so ga poslanci pozdravili z živahnimi ovacijami. Sejo je otvoril predsednik državnega zbora maršal Göring, ki je uvodoma poudarjal, da je davi ob 3. zjutraj obvestil vse poslance državnega zbora, ki so nato z letali, avtomobili in drugi sredstvi prispeli na sejo rajhstaga. Manjka pa 100 onih poslancev iz krajev, na katere bo stopila danes noga nemškega vojaka. Takoj nato je podal besedo državnemu kancelarju in vodji rajha Adolfu Hitlerju.

Kancelar Hitler je v svojem govoru izjavil naslednje:

Poslanci nemškega državnega zbora! Gdansk je bil od nekdaj nemško mesto in je tudi še danes. Tudi koridor je bil in je še nemško ozemlje. Za vse svoje gospodarske pridobitve in kulturne dobrine se imata zahvaliti nemškemu narodu. Brez nemškega naroda bi vladalo v vseh teh vzhodnih pokrajinah barbarstvo. Gdansk je bil odcepljen od nas, koridor pa anektiran od Poljske, na drugem ozemlju vzhoda pa so bile nemške manjšine zaslužene in preganjane. Nad milijoni ljudi nemške krvi je bilo v letih 1919-1920 prisiljenih, da zapuste svojo domovino. Pogosto smo poskušali na miren način doseči revizijo mirovne pogodbe in ustvariti znosno razmerje. Lažje na drugi strani, če trdijo, da smo hoteli revizijo doseči s pritiskom.

Brezuspešni klici po reviziji versajskega miru

15 let, predno je prišel narodno-socialistični režim na oblast, so imeli zapadnjaki čas in pot za mirno izvedbo revizije. Tega niso storili. Za vsak posamezni primer smo stavili ponudbe za mirno revizijo in ureditev znosnega razmerja. Vsi ti predlogi pa so bili, kakor veste, odklonjeni. Ni potrebno, da jih naštevam. Med njimi so predlogi za omejitve oboroževanja, za zmanjšanje vojne industrije, za izključevanje nekaterih metod, ki niso v skladu z mednarodnim pravom in splošno moralo, predlog za pravično postopanje z manjšinami, ter predlogi za mirno rešitev problemov v Avstriji, v Sudetih, na Češkem in Moravskem. Vse to pa je bilo zaman! Bilo je nemogoče doseči, da bi se te nemogoče razmere razčistile s pomočjo mirne revizije, da bi se dosegle z revizijo korekture versajskega diktata, ki tepta pravice nemškega naroda. Če kdo z naperjeno pištolo in z grožnjo topov izsili podpis in potem ta dokument proglasi kot svečan zakon, je pač to nekaj povsem nevzdržljivega.

Poljsko-nemški spor

Tudi Poljska glede Gdanska in koridorja ne more svojega postopanja na noben način opravičiti. Ta problem mora biti razčiščen. Če bo to za zapadne države nezanimivo, je za nas vsekakor zanimivo. Imel sem razgovore s poljskimi državniki in sem opozarjal na stališče Nemčije, a nihče ni mogel reči, da je to nedopusten postopek, ali celo nedopusten pritisk. Dal sem nato formulirati nemške predloge ter jih ponoviti. Vsemu svetu lahko rečem, da sem bil samo jaz v stanju napraviti take predloge, kajti s tem načinom postopanja sem prišel v nasprotje z milijoni Nemcev. A tudi ti predlogi so bili odklonjeni. In ne samo to! Poljski odgovor je bil: 1. mobilizacija, 2. poostren teror in pritisk nad Nemci v tem ozemlju in počasno davljenje Gdanska gospodarsko in politično in v zadnjem tednu tudi vojaško. Poljska je naperila svoje topove proti svobodnemu mestu Gdanku. Kar se tiče koridorja, moram ugotoviti, da Poljska ni mislila na to, da bi izpolnjevala svoje obveznosti napram manjšinam. Moram ugotoviti, da je Nemčija svoje obveznosti napram manjšinam izpolnjevala, kajti manjšine v Nemčiji niso bile preganjane. Štiri mesece sem mirno to gledal, v zadnjem času pa se je poljski pritisk na nemške manjšine še povečal. Poljskemu poslaniku sem pred tremi tedni izjavil: Če bo Poljska še naprej skušala Gdansk gospodarsko in carinsko utemeljiti ter ga uničiti, in če bo še naprej tlačila Nemce, tega Nemčija ne bo mogla dalje gledati mirno. Mi nismo pustili nobenega dvoma, da v tem pogledu današnje Nemčije ni zamenjati z Nemčijo pred vojno in da zasleduje vse dogodke s polno pozornostjo. Poskušali so nastope proti Nemcem upravičevati na ta način, da so dejali, da Nemci izvajajo provokacije. Nemške žene in otroke so zavlekli ter jih zveržino v sadistično mučili ter deloma morili. Kam so jih zavlekli, tega ne vem, toda vem, da ni nobene velesile, ki bi to stvar mirno gledala.

Ponesrečeni pokušaji za mirno likvidacijo

Poskušal sem poslednjič, čeprav sem bil notranje prepričan, da poljska vlada nimajo volje, da bi skušala doseči resno zadnji sporazum. Zadnji pokušaj je bil, doseči posredovanje angleške vlade, da bi se vzpostavili stiki, ki bi omogočili direktne razgovore med Nemčijo in Poljsko. Sedaj moram ugotoviti naslednje:

Sprejeli smo te predloge, izdelali smo pogoje za razgovore, ki so vam znani. Dva polna dneva smo čakali, da se bo poljska vlada odločila, da pošlje svojega pooblaščenca v Berlin, a ga ni bilo. Do snodi ni bilo nobenega pooblaščenca, a poljski veleposlanik je izjavil, da nima nobenega pooblaščenca razpravljati o mojih predlogih. Moji poslanci! Če se nemški državi in njenim državljanom pripiše možnost, da bi mogli še nadalje slišati tega položaja ostati mirni, potem moram sporočiti, da bi nemški narod ne imel več pravice nastopati na politični pozornici.

„Odločil sem se za vojno“

Ne dopuščam nobenega dvoma v svojo miroljubnost in nikdar nisem prenehal zahtevati, da sem za miroljubna posredova-

nja, toda snodi sem se odločil ter sporočil angleški vladi, da v obstoječih okoliščinah ne morem dobiti od poljske vlade pristanka na razgovore in da so se posredovalni predlogi ponesrečili. Prvi odgovor poljske vlade je bila mobilizacija, drugi pa novi incidenti. Ti dogodki so se danes ponoči spet ponovili. Dočim je bilo v pretekli noči 21 incidentov, jih je bilo danes ponoči že 40, med temi trije prav težki. Zato sem se odločil, govoriti s Poljsko z enakimi besedami, kakor se jih poslužuje Poljska napram nam.

Nemčija nima nobenih zahtev do zapadnih velesil

Če zapadni državniki izjavljajo, da so njih interesi tangirani, jih samo obžalujem. Toda tudi njihovi sklepi me ne bodo zadržali v izpolnjevanju svojih dolžnosti. Kaj hočejo od nas? Jaz sem ponovno izjavil, da nimamo od teh zapadnih držav ničesar zahtevati in da tudi ničesar zahtevali ne bomo. Zagotovil sem, da so meje med Nemčijo in Francijo končnoveljavne, Angliji sem ponujal prijateljstvo ali pa, če je potreba, tudi najtesnejše sodelovanje. Toda, če ena stran ponuja, mora druga vedno odgovoriti. Nemčija nima nobenih interesov na zapadu. Naš zapadni obrambni zid je obenem tudi meja proti zapadu. To mnenje nemške vlade se ni spremenilo.

„Sami bomo rešili svojo nalogo“

Jaz prav nič ne dvomim v bodočnost. Druga Evropa je deloma razumela naše stališče. Predvsem se moram zahvaliti Italiji, ki nas je ves čas podpirala. Toda razumeli boste, da s temi besedami nočem apelirati na tujo silo. Mi bomo svojo nalogo sami rešili. Neutrálne države so nam zagotovile svojo nevtrálnost, kakor tudi mi njim. Mislim popolnoma resno. Če pa bo kaka država prekršila svojo nevtrálnost, jo bomo kršili tudi mi.

Politična pogodba z Rusijo

Vi veste, da obvladuje Rusijo in Nemčijo dve različni doktrini. Poudarjam, da Nemčija nima namena eksportirati svoje doktrine in v sedanjem trenutku tudi vemo, da Rusija nima namena eksportirati svojih doktrin v Nemčijo. Zato nimamo poviš, da bi zavzeli stališče proti Rusiji. Obojestransko smo si na jasnem: vsak boj med nami bi koristil samo drugim. Zato smo sklenili pakt, ki bo med nami za vse bodočnost izključeval vsako nasilno dejanje. Mi smo se o evropskih vprašanjih posvetovali ter hkrati proučevali gospodarska vprašanja. Sila tega bloka je ogromna in vsak poskus zapada, da bi pogoltna ena proti drugemu, bi bil zaman. Moram zagotoviti, da je ta politična odločitev ogromnega pomena za bodočnost in da je končnoveljavna. Verujem, da bo ves nemški narod soglasno pozdravil to novo politično stališče. Rusija in Nemčija sta se v svetovni vojni med seboj borili, izid pa je bil ta, da sta trpela oba naroda. Drugič se to ne bo zgodilo. Nenapadaln in konzultativni pakt, ki je bil z dnem podpisa v veljavo, je bil večeraj ratificiran v Moskvi in v Berlinu. Tudi v Moskvi je bil ta pakt pozdravljen, kakor ga tu pozdravljamo. Govor zunanjega komisarja Molotova lahko podpisem besedo za besedo.

Kaj hoče doseči Nemčija

Naš cilj je in smo trdno odločeni, doseči ga:

1. Ureditev vprašanja Gdanska. 2. Ureditev vprašanja koridorja. 3. Skrbeti za to, da nastopi v razmerju med Nemčijo in Poljsko izprememba, ki bo zagotovila mirno sožitje. Odločen sem, boriti se tako dolgo, dokler ne bo poljska vlada pripravljena vzpostaviti znosno življenje, ali pa dokler ne bo prišla druga poljska vlada.

Na nemških mejah hočem odstraniti nezno atmosfero večnih nerodov. Skrbeti hočem za to, da bo na vzhodu zavladal mir, tako kakor na zapadu in na drugih mejah. Zato hočem povzeti vse potrebne ukrepe, da to dosežem. Nočem se boriti proti ženskam in otrokom. Nemški letalski sili sem dal nalog, da omej obstreljevanje na vojaške objekte. Če bi pa na sprotnik to izkoristil, bo dobil odgovor, da ga bo minil sluh in vid.

Od 5.45 pokajo streli

Poljska je ponoči prvič vdira na naše ozemlje s regularnimi četami. Od 5.45 pokajo streli, odgovarjali pa bomo na bombo z bombo. Kdor se zgraža nad nehumanostjo vojne, naj ve, da se bomo v tej vojni nam borili borili tako dolgo in proti komurkoli, da dosežemo svobodo in pravo nemškega naroda. V šestih letih smo ogromno storili za izpolnitev nemške vojaške sile. Med tem časom smo izdali 90 milijard za našo vojsko, ki je najbolj moderno opremljena in nima primere z letom 1914. Naše zaupanje vanjo je neomajna. Naša vojska je pripravljena na vsako žrtev. Ne zahtevam od nobenega Nemca drugega, kakor samo to, kar sem jaz sam štiri leta prostovoljno delal. Vse moje življenje pripada nemškemu narodu in nočem biti ničesar drugega kakor prvi vojak nemške države. Zato sem oblekel zopet ono suknjo, ki mi je bila nekoč najdražja. Slekem jo bom šele po zmagi, ali pa konca ne bom doživel.

Določitev Hitlerjevih naslednikov

Če se mi bo v tej borbi kaj pripetilo, bo moj prvi naslednik maršal Göring, če pa se bo maršal Göring kaj zgodilo, naj postane njegov naslednik Hess. Vsi so dolžni slediti jim prav tako kakor meni. Če bi se tudi Hess kaj pripetilo, potem naj se-

nat izbere naslednika iz svoje srede, ki bo najbolj sposoben, namreč onega, ki bo najhrabrejši.

„Besede kapitulacija ne poznam“

Kot narodni socialist in nemški vojak grem v to borbo z močnim srcem. Vse moje življenje ni bilo ničesar drugega, kakor borba za moj narod, za močno Nemčijo. Ene besede pa mi v borbi nikoli nismo poznali: kapitulacija. Če morda kdo misli, da gremo težkim časom nasproti, naj se spomni na kralja majhne države, ki je sam nastopil proti močni koaliciji na treh frontah in zmagal, ker je imel močno srce, ki ga potrebujemo tudi mi. Lahko zagotavljam nemškemu narodu in vsemu svetu, da se november leta 1918 ne bo nikdar več ponovil v nemški zgodovini. Kakor sem sam vsak hip pripravljen, žrtvovati svoje življenje za Nemčijo, lahko isto zahtevam od drugih. Vsi poznamo naše staro geslo: Popolnoma nevažno je, če živimo mi, ali važno je, da živi naš nemški narod! Pričakujem od vas, poslanci državnega zbora, da boste vsi storili svojo dolžnost. Jaz sem odgovoren za razpoloženje v nemškem narodu in v vsej državi, vi ste pa

Važna Hitlerjeva izjava

Nemčija bo spoštovala vse pogodbe, ki jih je sklenila z nevtralnimi — Ta izjava se nanaša tudi na našo državo

V vseh nevtrálnih državah v Evropi smatramo za najpomembnejši del Hitlerjevih izjav, ki se nanaša na nemško stališče do teh držav. Hitler je izjavil, da so te države ponovno zagotovile Nemčiji popolno nevtrálnost in da tudi Nemčija izjavlja, da bo strogo spoštovala vse pogodbe, ki jih je s temi državami podpisala, ter izjave, ki jih jim je dala. Hitler teh držav ni posebej navedel, toda znano je, da je Nemčija v letošnjem letu podpisala naslednje nenapadne pogodbe: 1. z Dansko, 2. z Litvo, 3. z Letonsko, 4. z Estonsko in 5. z Rusijo, dočim je dala posebno zagotovilo o spoštovanju nevtrálnosti Nizozemski, Belgiji in Švici. Hitlerjeva izjava pa se očitno nanaša tudi na našo državo, saj so prav te dni nemški listi s posebnim zadovoljstvom zabeležili, da se je Jugoslavija skupno z Bolgarijo odločila za strogo nevtrálnost v sedanjih sparih med velesilami, kar je le še bolj poglobilo prijateljske odnose naše države z našo nemško sosedo. Nemško-jugoslovensko prijateljstvo je še posebej našlo izraza ob obisku našega kneza namestnika Pavla v Berlinu v začetku junija tega leta. V zvezi s tem je tedaj izrekel na čast našemu knezu namestniku, je nemški kancelar Hitler slovesno izjavil:

»V navzočnosti Vaše kraljevske Visokosti vidimo ugodno priliko za odkrito in prijateljsko izmenjavo misli, ki bo — o tem sem prepričan — samo koristna za oba naša naroda in obe naši državi. O tem sem toliko bolj prepričan, v kolikor bodo trdni in zaupljivi odnosi med Nemčijo in Jugoslavijo — sedaj, ko smo po zgodovinskih dogodkih postali sosed s skupnimi mejami, postavljenimi za večno — ne le zagotovili trajni mir med našima dvema narodoma in državama, temveč bodo lahko predstavljali tudi element mirnosti na našem vnmirjenem kontinentu.«

To izjavo je tedaj vse evropsko časopisje

odgovorni za razpoloženje prebivalstva v vaših okrožjih. Nihče ne more odstopiti odgovornosti drugemu, gre za našo dolžnost, vojna nam je bila vsiljena! Žrtve, ki se zahtevajo od nas, niso manjše, kakor so jih dali na oltar domovine že milijoni pred nami. Vsi Nemci, ki so padli za korist svoje domovine, niso storili ničesar drugega, kakor to, kar imamo storiti mi. Pričakujem od nemških žensk, da se v železni disciplini vzgledno pridružijo tej borbeni skupnosti. Tudi nemška mladina naj izpolni z božnim srcem, kar se od nje pričakuje. Mi smo odločeni za vse, nikdar pa nismo pripravljani kapitulirati. Če bo naša volja skupnosti vedno tako močna, potem nas bo tudi vodila do zmage.

Priključitev Gdanska k Nemčiji

Govor kancelarja Hitlerja so vsi prisotni sprejeli z navdušenim odobravanjem. Predsednik maršal Göring je nato podal besedo notranjemu ministru Fricku, ki je prečital zakonski predlog, po katerem se Gdansk priključuje k Nemčiji.

Po soglasnem sprejetju tega zakona je predsednik maršal Göring zaključil sejo s kratkim nagovorom, v katerem je poudarjal zgodovinsko važnost današnje seje nemškega državnega zbora, poudarjajoč, da je nemški narod pripravljen na vse žrtve in da obljublja svojemu vodji zvestost in poslušnost v vsaki nevarnosti in sili. Tudi posamezni člani rajhstaga bodo v polni meri storili svojo dolžnost, najsi so na odgovornih mestih ali pa na meji. Za odpravo versajskih krivic je državni zbor odločen, da sledi povsod svojemu voditelju.

Nato so zapeli državno himno in s tem je bila zgodovinska seja nemškega državnega zbora zaključena.

brez razlike prineslo dobesedno kot dokaz velike prisrčnosti odnošajev med Jugoslavijo in Nemčijo ter nemških zagotovil Jugoslaviji, ki so zelo ugodno vplivala na ves nadaljnji razvoj na Balkanu, kakor je

Madžarsko približevanje Jugoslaviji in Rumuniji

Pripravljena je skleniti nenapadalni pakt in manjšinski dogovor z obema državama

Bukarešta, 1. sept. b. V. tukajšnjih političnih krogih je vzbudil veliko pozornost obisk madžarskega poslanika Bardossya pri zunanjem ministru Gagencu. Iz poučenega vira se doznavajo, da je bil ta obisk v neposredni zvezi z nedavno rumunsko ponudbo Madžarski za sklenitev nenapadalnega pakta. Kakor znano, je madžarska vlada pred dvema dnevi uradno sporočila, da odklanja to ponudbo in da se za dovolje samo s sklenitvijo manjšinskega dogovora med obema državama. Sedaj pa je madžarski poslanik sporočil zunanjemu ministru, da hoče madžarska vlada vprašanje sklenitve nenapadalnega pakta z Rumunijo še enkrat proučiti. V istih poučenih krogih zatrdjuje nadalje, da namerava Madžarska vlada stopiti v stike tudi z jugoslovensko vlado in se z njo sporazumeti.

Obrambni ukrepi na Reki

Reka, 1. sept. o. Snodi je bila Reka vsa v temi. Jugoslovenski državljani s Sušaka so bili opozorjeni, naj ne prihajajo preko

Da bo prijetno in lahko

ZA SIGURNO IN DOBRO HOJO, SAMO

PALMA
PODPETNIKI

kmalu nato pokazal zlasti blejski sestanek našega zunanjega ministra z bolgarskim ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom Kjosévanovom, ko sta se obe balkanski državi odločili za strogo nevtrálnost v sedanjih mednarodnih sparih in se s tem izločili iz območja nevarnosti. Ta politika tudi danes omogoča našima bratskima državama mirno gledanje v bodočnost, ne da bi se seveda zaradi tega zmanjšala naša odločna pripravljenost, da branimo svojo neodvisnost, ako bi bila v nevarnosti. Te nevarnosti danes ni in naš narod gleda z zaupanjem v svojo miroljubno funkcijo na nadaljnji razvoj, v katerem bo ohranil isto mirnost in hladnokrvnost kakor doslej.

o sklenitvi posebnega nenapadalnega pakta. Prav tako je madžarska vlada pripravljena skleniti z Jugoslavijo posebno manjšinski konvencijo. V tukajšnjih političnih krogih niso prezeli, da so madžarski listi s posebno prisrčnimi besedami pozdravili te dni srbsko-hrvatski sporazum.

Vojaški ukrepi Madžarske

Budimpešta, 1. sept. br. Ministrski svet je imel danes zelo dolgo sejo. Ministrski predsednik Teleky in Čzaky sta poročala o mednarodnem političnem položaju. Po seji vlade so bili izdani pomembni vojaški ukrepi, ki pa še nikakor ne pomenijo splošne mobilizacije.

Rečine, ker je prepovedano vsako postajanje po ulicah.

Danes so se ljudje v dolgih vrstah zbirali pred trgovinami s živili. Večera je še vsak dobil po 10 dkg kave. Z današnjim dnem je bila prodaja kave v trgovinah, kakor tudi v lokalnih ukinjena. Hišni lastniki so prejeli nalog, da morajo izprazniti postrežja svojih hiš, da bi se lahko napolnila z vrečami peska in cementa za uspešnejšo obrambo proti letalskim napadom.

Papež za sklenitev premirja

Curij, 1. sept. z. Kakor se doznavajo, je podvel papež novo mirovno akcijo. Predlagal je takojšnje premirje med Nemčijo in Poljsko. V tukajšnjih političnih krogih zatrdjuje, da ta akcija ni brez izgleda na uspeh, ker se zavzemajo za to tudi nordijske nevtrálne države in Amerika.

Proti obstreljevanju nezaščitenih mest

Washington, 1. sept. c. Roosevelt je poslal poslanice angleški, francoski, nemški, italijanski in poljski vladi, v katerih vse vlade poziva, da naj preprečijo bombardiranje civilnih ali neutrálnih mest. Pravi, da je sirovo bombardiranje v vojnah zadnjih let vznebralo ameriško javno mnenje in globoko pretreslo vest človeštva. Več stotisoč ljudi, ki nimajo nobene odgovornosti za politične dogodke, more sicer pri takih bombardiranjih izgubiti življenje. Roosevelt prosi vse vlade, da mu takoj sporočijo svoje odgovore.

Pribičevićovo truplo bo prepeljano v domovino

Zagreb, 31. avg. e. Na konferenci ministrov KDK, ki je bila 27. t. m. zvečer v stanovanju dr. Vladka Mačka, je bilo sklenjeno, da se prepeljejo v domovino kosti pokojnega II. predsednika KDK Svetozarja Pribičevića, ki je umrl in bil pokopan v Pragi.

Teniška tekma v Zagrebu

Zagreb, 1. sept. o. Danes se je vršila tu teniška tekma ženskih reprezentanc Madžarske in Jugoslavije. Naša igralka Kováčeva je premagala Madžarko Somovjevo v dveh setih z rezultatom 6:4 in 7:5. Florianova pa je premagala Körmoczeyovo v treh setih z rezultati 3:6, 6:3, 6:3. Prvi dan tekmovanja se je tako zaključil z rezultatom 2:0 za Jugoslavijo.

Zemljevid ozemlja na poljsko-nemški meji, kjer so bili večeraj prvi spopadi med poljsko in nemško vojsko. Na zemljevidu je pikčasto označeno ozemlje, ki ga je zahtevala Nemčija poleg Gdanska. Prejinja rusko-nemška meja je na zemljevidu označena črtkano.

Gospodarstvo

Ker so številne države ustavile promet je naš izvoz onemogočen

Skoro vse države, kamor v glavnem gravitira naš izvoz, so ustavile promet, deloma pa so izdale prepovedi glede izvoza blaga. Zapadno evropske države so zlasti prepovedale izvoz surovin in živil. Od balkanskih držav je Grčija prepovedala izvoz nekaterih živil in goriva. Rumunija pa je omejila izvoz nafte, odnosno dovoljuje izvoz nafte samo proti plačilu v svobodnih devizah. Enake ukrepe je napravila tudi Turčija.

Jugoslavija je ena redkih držav, ki dolej ni napravila nobenih korakov glede omejitve izvoza ali prometa. Navzlic temu je naš izvoz skoro onemogočen. Države, kamor je v največji meri usmerjen naš izvoz, so po večini ustavile železniški blagovni promet. Tudi ne dajejo na razpolago tovornih vagonov, za naše vagona pa ne nudijo nobene garancije, da bodo pravočasno prispeli do namembne postaje in da se bodo pravočasno vrnili. Promet je ustavljen tako v gornjem toku, kakor v spodnjem toku. Zaradi tega je Rumunija izdala obvestilo, da je ustavljeno sprejemanje pošilk žita v Braili in Konstanci. Vse to ima za posledico, da je naš blagovni promet z inozemstvom reduciran na minimum. Tudi velike pomorske države so dale svojim ladjam navodila, da zapuste luke v Sredozemskem morju, da ne pre-

vzamejo blaga in da se vrnejo čimprej v najbližje nacionalne luke. Iz vsega tega se vidi, da so države, ki kupujejo naše blago, same onemogočile normalni izvoz iz Jugoslavije. Zato je ustavev izvoza izključno posledica ukrepov, ki so jih napravile druge države. Ustavev izvoza prinaša občutno škodo našim izvoznikom.

Izvoz v Grčijo samo za dinarje

Grška vlada je sklenila, da svoje valute ne bo ločila od angleškega funta in da bo drahma v enaki meri popustila, kakor angleški funt in francoski frank. Našim izvoznikom, ki so doslej izvažali blago v Grčijo za drahme, grozi zaradi tega izguba. Glede na gornji sklep grške vlade in na nevarnost, da bo grška drahma še nadalje popustila, če popusti funt, priporočajo na merodajnih mestih našim izvoznikom, da prodajajo svoje blago v Grčijo le v dinarjih. Naši izvozniki imajo na podlagi trgovinskega sporazuma, ki bo potekel šele 30. septembra t. l., pravico zahtevati obračun v dinarjih. S tem v zvezi opozarja Narodna banka, da izvozniki ne morejo pričakovati, da bi Narodna banka njim v korist intervenirala na trgu.

Narodna banka ni povišala diskonta

V četrtek se je sestal širši upravni odbor Narodne banke k svoji redni mesečni seji, na kateri so razpravljali o aktualnih vprašanjih. Posebno se je upravni odbor bavil z vprašanjem obrestne mere v zvezi z najnovejšimi političnimi dogodki v Evropi. Kakor je znano, so številne novčanične banke v Evropi povišale diskontno mero. Upravni odbor Narodne banke pa je po proučitvi situacije na našem kreditnem tržišču zavzel stališče, da **zavzame** ni kaže poviševati diskontne mere, ker za to ni potrebe.

Obračunavanje angleških funtov in francoskih frankov

V zvezi s sklepom, da se stabilizira dinar v svobodnem prometu nasproti dolarju (prej je bil stabiliziran nasproti funtu), je devizni odbor Narodne banke sklenil, da bo Narodna banka od izvoznikov, ki so blago izvozili do 28. avgusta, kupovala funte še po starem višjem tečaju, uvozniki pa bodo le po tem višjem tečaju dobili funte in franke za plačilo starega uvoza. Na podlagi tega sklepa je Narodna banka izdala podrobnejša navodila, ki pravijo naslednje:

- Devizni odbor je sklenil:
 - Da se do nadaljnjega na domačih borzih vzame za bazo obračunavanja tečaj 55 din za dolar. 2. Da se zaščitijo interesi domačih izvoznikov, bo Narodna banka odkupila devize na angleške funte in francoske franke, ki izvirajo od izvoza v neklirinske države do 28. avgusta t. l., po tečaju, ki so veljali pred oslavitvijo funta in franka na inozemskih borzih (kot dokaz datuma izvoza služi datum carinske deklaracije).
 - Uvozniki iz neklirinskih držav, ki so blago uvozili do 28. avgusta t. l. po fakturah, ki se glasijo na angleške funte in francoske franke, morajo devize za plačilo tega uvoza kupovati preko pooblaščenih bank od Narodne banke po tečaju, ki je veljal pred oslavitvijo teh dveh valut na mednarodnih borzih. Po fakturah v drugih valutah kupujejo uvozniki devize kakor doslej preko pooblaščenih denarnih zavodov.
 - Z izvozniki devizami, ki se glasijo

na druge valute kakor na frank in funt, se po postopalo na dosednji način ne glede na to, kdaj je bil izvoz izvršen; Narodni banki je treba ponuditi 25% po dnevnih borznih tečajih, 75% pa se prodaja na domačih borzih. Na isti način se postopalo tudi z izvozniki devizami, glasečimi se na funte in franke, ki izvirajo od izvoza po 28. avgustu. Tudi za plačilo blaga, uvoženega po 28. avgustu, veljajo dosednji predpisi.

Pri intervencijah na domačih borzih bo Narodna banka krila povpraševanje po svobodnih devizah v dolarjih, razen povpraševanja za funte in franke, za katere bo Narodna banka dala po želji denarnih zavodov originalne valute ali pa čke in izplačila. Denarni zavodi so dolžni iz dokumentov ugotoviti, ali je izvoznik izvršil prodajo v funtih ali frankih, odnosno ali je dolžan funte ali franke, in so odgovorni, če se ugotovijo nepravilnosti. Pri nakupu in prodaji deviz bo Narodna banka uporabljala tečaj, izračunan na osnovi tečaja dolarja, zmanjšanega ali povišanega za 20 par.

Prijava terjatev in obveznosti v funtih in frankih

Glede na gornje sklepe je devizna direkcija Narodne banke pozvala izvoznike, ki so izvozili svoje blago pred 28. avgustom in imajo od tega izvoza terjatve v angleških funtih in francoskih frankih, da do 5. septembra predložijo prijave preko onih pooblaščenih denarnih zavodov, kjer so jim bila izdana izvozniška overenja. Naznačiti morajo znesek terjatve in vrsto valute, kakor tudi državo, v kateri je izvršen izvoz.

Istočasno se pozivajo uvozniki, ki so uvozili blago iz neklirinskih držav do včeraj 28. avgusta in imajo fakturne obveznosti za plačilo v funtih in frankih, da prijavijo svoje obveznosti v teh dveh valutah preko kateregakoli pooblaščenega denarnega zavoda najkasneje do 5. septembra. Narodna banka opozarja, da po teh fakturah ne bo dovolila nobenega plačila, če prijave ne bo izvršena pravočasno.

Gospodarske vesti

Novi pomočnik finančnega ministra. Iz Zagreba potrjujejo vest, da bo za pomočnika finančnega ministra imenovan tajnik Saveza denarnih zavodov v Zagrebu dr. Antun Filipčič, ki je pri pogajanjih

za sklenitev sporazuma imel važno vlogo kot strokovnjak za finančna vprašanja.

Oslabitev funta in franka. Na curiški borzi so danes notirale samo tri devize, in sicer Pariz, London in New York. Deviza London je po okrepitvi v prejšnjih dveh dneh zopet popustila od 19.30 na 18.75. Če na zlatu se je v Londonu dvignila na 160 šilingov za unco in je s tem zopet dosegla najvišje stanje, kakor pred tremi dnevi. Tečaj funta v dolarjih pa je včeraj popustil od 4.28 na 4.19. Deviza Pariz je včeraj v Curihu nazadovala od 11 na 10.70.

Zagrebski trgovci in znižanje cen sladkorju. Zagrebsko združenje trgovcev z živili in mešanim blagom je izdalo naslednjo objavo: Glede na obvestilo, ki je bilo izdano na javnost o znižanju cene sladkorja za 50 par pri kilogram sporočamo publici, da se bo v trgovinah znižala cena sladkorju v onem trenutku, ko bodo trgovcem na obstoječe jaloge povrnjena razlika na že plačani višji trošarini v višini 50 par pri kilogramu. Trgovci so najbolj zadovoljni, če lahko prodajo sladkor po nižji ceni. Znano pa je, da detajlisti pri sladkorju skoraj nič ne zaslužijo, za to je žudna skrb za konzumente z one strani, ki je povzročila, da imamo v Jugoslaviji najdražji sladkor v Evropi. Trgovci zavračamo kontrolo nad prodajno ceno, ker ni zakonita, niti ni potrebna.

Borze

1. septembra

Na jugoslovenskih borzih notirajo nemški klirinški čeki nespremenjeno 14.30. Grški boni so se trgovali v Zagrebu po 32, v Beogradu pa je bilo povpraševanje po 32.25. Tečaj na svobodnem trgu se nadalje ravna po pariteti 55 din za dolar. Državni papirji danes na borzah niso notirali. Na zagrebski borzi je prišlo le do prometa v delnicah Trboveljske po 170.

DEVIZE

Ljubljana. — **Oficijelni tečaji:** London 190.90—194.10, Pariz 108.35—110.65, New York 4368—4428, Curih 995—1005, Amsterdam 2341—2379, Bruselj 744—756. — **Tečaji na svobodnem trgu:** London 337.93—141.13, Pariz 135.10—137.40, New York 5480 do 5520, Curih 1239.34—1249.34, Amsterdam 2917.64—2955.64, Bruselj 927.25—939.25. Curih. Pariz 10.70, London 18.75, New York 445.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote ne notirajo. Delnice: Trboveljske 165—170 (170), Gutman 51 bl., Sečera Osijek 80 den., Isis 30 den.

Ljubljana. **Oficijelni tečaji:** London 187.10—190.30, Pariz 106.35—108.65, New York 4368—4428, Curih 995—1005. **Tečaji na svobodnem trgu:** London 233.20—236.40, Pariz 132.61—134.91, New York 5480—5520, Curih 1239.34—1249.34.

Beograd. Državni papirji ne notirajo.

Blagovna tržišča ZITO

Chicago, 1. septembra. Začetni tečaji: pšenica: za sept. 72, za dec. 73.50, za marc 74.125; koruza: za sept. 45.25, za dec. 47.25.

Winnipeg, 1. septembra. Začetni tečaji: pšenica: za okt. 64, za dec. 65.125, za marc 68.50.

Novosadska blagovna borza (1. t. m.). Tendence nespem. Pšenica: stara (78/79 kg): baška, sremska, slavonska 147—149; južnoban 146—149 Rž: baška nova 127—129. Jčmen: baški sremski, novi 140—142.50. Koruza: baška in pariteta in djiha 117—118. Moka: baška in banatska 206 in 206g 230—240; 206 210—220; 206 190—200; 206 170 do 180; 206 145—155; 206 117.50 do 122.50. Krom: baški, sremski beli, brez vreč novi 265—267.50. Otrubi: baški v jutastih vrečah 105—107; sremski v jutastih vrečah 102—104; v banatski, v jutastih vrečah 100—102.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Ukaz o razpustu senata

Beograd, 1. sept. p. Današnje »Šužbene novine« objavljajo ukaz kraljevih namestnikov o ukinitvi mandatov imenovanih in izvoljenih senatorjev, kakor tudi njihovih namestnikov. Z objavo tega ukaza so prenehali z današnjim dnevom ti mandati.

Naši rezervni oficirji v Beogradu

Beograd, 1. sept. v. Za prihod rezervnih oficirjev iz dravske banovine na revijo četa na kraljev rojstni dan 6. septembra vlada v Beogradu veliko zanimanje. Danes se je mudil v Beogradu zastopnik ljubljanskega pododpora združenja rezervnih oficirjev dr. Vrhunec, da uredi zadnje priprave za prihod in potovanje delegacije slovenskih rezervnih oficirjev. Sledeč primeru svojih slovenskih tovarišev, je nazavilo svoj prihod tudi večje število rezervnih oficirjev iz Banovine Hrvatske. Potovanje se bo vršilo s posebnim vlakom, katerega vozni red bo pravočasno objavljen.

Novi turški poslanik pri zunanjem ministru

Beograd, 1. septembra. p. Zunanji minister dr. Cincar Marković je sprejel danes novega turškega poslanika Tevika Kamina Kerfelerja, ki mu je ob tej priliki izročil prepis poverljivih pisem. Svečana izročitev

poverljivih pisem novega turškega poslanika Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu bo v nekaj dneh.

Učiteljska deputacija pri prosvetnem ministru

Beograd, 1. sept. p. Prosvetni minister Boža Maksimović je sprejel danes v svojem kabinetu predsedništvo JUU s predsednikom Ivanom Dimnikom na čelu. Predsednik Ivan Dimnik je izjavil vašemu dopisniku, da je zastopstvo učiteljske organizacije našlo pri novem prosvetnem ministru polno razumevanje za učiteljske želje. Minister Boža Maksimović je obljubil, da bo proučil te želje, kakor so bile izražene na poslednjem učiteljskem kongresu v Banjaluki, in da bo ukrenil vse, kar bo v njegovi moči, da se jim ugodno, v kolikor so upravičene.

Napredovanja učiteljev

Beograd, 1. sept. p. Napredovali so v 7. pol. skupino naslednji učitelji in učiteljice: Doroteja Ivanc v Sodražici, Ferdinand Mrak na Urški gori, Milan Stravs na Vranskem, Antonija Prevec v Gor. Logatcu, Josip Novčan v Laporju, Stefanija Vrhnjak na Vrhu (Slovenj Gradec), Avgust Binder v Vitanju, Josip Prusnik v Orehovic, Hedvika Povh pri Sv. Vencslavu (Maribor-desni breg), Blaž Lah na Pragerskem, Zofija Kosi v Šmarju, Ana Dolenc v Lazah (Logatec) in Marija Poljak v šoli za defektno deco v Celju.

INSERIRAJTE V „JUTRO“!

Neobljudena mesta v polarnem ledu

Daleč za tečajnim krogom, med lednimi puščavami Grumantov je vrsta velikih naselbin, v katerih ni žive človeške duše. Komaj tisoč kilometrov od Severnega tečaja so železnice, radio in kinematografi, čeprav živi tam okrog le nekoliko lisic in severnih medvedov.

Seveda gre za iznajdljive ljudi, ki so hoteli celo v bližini Severnega tečaja delati dobičke. V Kingsbau, šest dni potovanja od Severnega rta, je n. pr. mala naselbina London. Kakšen pustolovec je tam slučajno odkril nahajališče marmora, baje je šlo za čudovit marmor, ki bi ga bilo treba samo naložiti in odpeljati. Vest je na Angleškem svoječasno zbudila veliko pozornost. Bilo je to l. 1911. Povsod so bili ljudje, ki so tvegali naložbo. Ustanovila se je delniška družba, londonska borza je doživela nekoliko vročih dni.

Ladja za ladjo je odhajala skozi plavajoči led proti severu, stroji, turbine in dinami so pokrili tla, sredi divjine je nastal ogromen kamnolom. Okrog 40 milijonov dinarjev so zabili v to stvar, več sto delavcev je bilo že na Grumantih, nastala so velika skladišča in pristaniške naprave. Stroji so delovali brezhibno, rudnik so lahko odprli.

Tedaj se je zgodila katastrofa. V splošnem navdušenju so bili tisti, ki so sanjali o dobičku, pozabili pobaviti se z glavno stvarjo, z marmorjem samim. Zadrževalo jim je nekoliko majhnih primerkov, in ti so bili res odlične kakovosti. Ko so pa začeli lomiti marmor v večjih kladah, se je izkazalo, da ga je bil mraz razkrojil do najglobljih plasti. Čim je prišel v toplejša kraja, je razpadel. Sledilo je strašno razočaranje.

Nekoliko lovcev na kožuharje je nekaj časa pozneje dobilo mesto v nenavadnem stanju. Nekoliko dni prej je bilo mesto ob njihovem prihodu še obljudeno, sedaj je vladal povsod smrten molk. Lovci so šli v poslopje ravnateljstva in niso mogli verjeti svojim očem. V neki sobi so našli pogrnjeno mizo, sklade z jedjo so bile na njej, v kozarcih je bilo še vino, v kotu je

bil odprt klavir in na stojalu so bile note. Toda v vsej naselbini ni bilo niti ene žive duše. V zadnji uri je bilo vse pobegnulo na parnik. Nikomur se ni ljubilo, da bi prezimil v tem obupnem mestu. Parniku se je mudilo, kajti z grozotno naglico se je pomikalo bliže ledno polje, ki bi ga obljelo in obdržalo do prihodnjega leta. Ladijska sirena je tulila, nobenega človeka ni bilo v naselbini, ki bi ne bil pustil vsega na cedilu in stekel na parnik. Skozi enega zadnjih jarkov v ledu so dosegli odprto polarno morje.

Še bolj čudna je zgodba velikega premogovnega mesta Ny-Alesunda, isto tako v Kingsbau. Delničarji niso štedili, ko so gradili ta premogovnik. Tu ni preprostih barak, temveč same lepe, dvonadstropne hiše z vsemi udobnostmi, tekočo vodo in električno razsvetlavo. Na močvirni tundra rjavijo skoraj tri kilometre dolga železniška naprava in lokomotive. Celot kinematograf je tu in knjižnica z več tisoč knjigami. Toda vespovod vlada smrtni mir, vse življenje se je umaknilo iz mesta. Ostalo je le majhno pokopališče.

Ny-Alesund je videl nekoč druge dneve. V letih okrog 1925 je bilo tu tako rekoč zbirališče mednarodnih letalcev. Letala in zrakoplovi z ljudmi znamenitega imena, kakor Amundsen, Byrd, Nobile, so se od tu spuščali proti Severnemu tečaju. Ogrodje velikanske zrakoplovne lope za črnim hribom premoaga spominja se danes na te dni. Toda po Nobilovi tragediji je nastala v Kingsbau obupna tišina. Premogovnik so opustili.

Porajajo pa se vedno novi načrti. Pravkar govore o tem, da bi uredili stalno letalsko poštno službo preko Severnega tečaja. Grumanti naj bi bili postaja za obnovo kuriva. Ni še gotovo, ali je to samo še fantazija ali pa skorajšnja resnica. Vsekakor v Kingsbau sedaj skrbno čuvajo hiše in vzdržujejo radijsko postajo v najlepšem redu. Če se bo načrt v doglednem času uresničil, bo Ny-Alesund z vsemi zapuščeno

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN IN DRUG Zagreb,

GAJEVA 7. ILICA 15.

obvešča neobvezno:

Pri današnjem žrebanju V. razreda 28. kola državne razredne loterije so bili izžrebani sledeči dobitki:

DIN 100.000.— št. 87680, kupljena pri nas
DIN 80.000.— št. 95762 97196 kup. pri nas
DIN 60.000.— št. 65772
DIN 40.000.— št. 78182
DIN 30.000.— št. 15168 47983
DIN 24.000.— št. 36207
DIN 16.000.— št. 83963 84672
DIN 12.000.— št. 21145 41609 56188

PO DIN 10.000.—
2091 4757 19777 25181 27476 42817 63158 78585 89771

PO DIN 8.000.—
4259 30878 75945 80777 90549 94878 94514 98080

PO DIN 6.000.—
9815 12229 27595 27891 42469 44694 50614 52650 53364 53522 63171 66273 69451 78320 79272 83743 84457 91738 99166

PO DIN 5.000.—
2568 7712 12017 20914 20382 31536 35753 47535 51686 86550 90109 95565 96183

PO DIN 4.000.—
3400 14970 16813 27914 35683 35697 38199 40304 42877 44070 45037 45181 45841 49595 51184 57019 62432 63306 64476 70566 72805 75939 76939 87560 92895 94006 94417 97275 99417

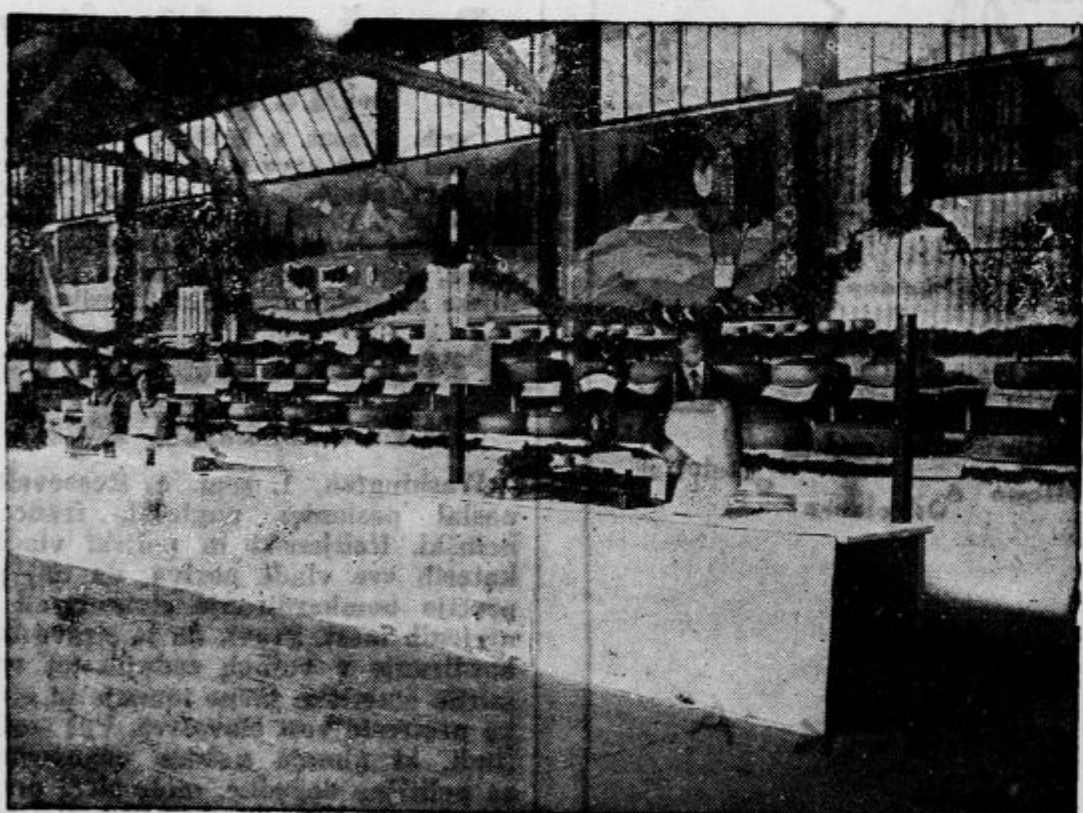
Razen tega je bilo izžrebanih še 1300 števil dobitkov po din 1.000.—

Prihodnje žrebanje bo 2. septembra.

Polno uradno listo dobitkov, izdano in kontrolirano od same državne razredne loterije, torej brez vsakih pogreškov, pošljemo vsakomur na zahtevo.

Za pravilnost števil, zaradi telefonskega prenosa trdila A. Rein in drug ne nosi odgovornosti.

Danes ob 10. uri bo otvoritev velesejma

Naše stvarstvo na velesejmu

Kmetijski minister gospod dr. Branko Čubrilović bo danes ob 10. otvoril letošnji jesenski velesejem v Ljubljani, odnosno veliko kmetijsko razstavo. G. kmetijskega ministra bo spremljal njegov pomočnik g. inž. Cvijanović.

Za preko 300 milijonov dinarjev volne in volnenih izdelkov letno uvaža naša država. 50.000 ha pa imamo sveta v vsej na. ši Sloveniji, katerega ne moremo izrabiti drugače, kakor za pašo in vzrejo ovac. Nekaj nad 35.000 ovac gojimo danes v vsej Sloveniji. Na 1 km² prideta pri nas komaj dve ovci, na 100 ha obdelane zemlje 4 ovce, na 1000 naših prebivalcev pa komaj 30. Za kritje lastnih potreb bi prebivalci naše lepe Slovenije morali gojiti najmanj 800.000 ovac. Zaradi pregošte naseljenosti naše kmetijstvo seveda ne bilo v stanju rediti toliko množino ovac, ker pridejo za to v poštev le hriboviti predeli naše slovenske zemlje. Toda številke dovolj jasno pričajo, da je treba našo ovčjerejo vsaka-

kor dvigniti vsaj še za enkratno današnje število in izkoristiti vse gorske predele za ovčje pašnike. Pri nas je najbolj razširjena naša domača jezersko-solčavska ovca, ki daje veliko mesa in volne. Težo doseže od 55 do 80 kg in da na leto 2—3 kg volne. Te ovce bodo razstavljene na ljubljanskem velesejmu.

Dobri starši, dober začel. To pravilo velja tudi za rejca malih živali, ki goji perutnino, domače kumce, golobe, koze, ovce itd. Kdor hoče imeti res dober zarod, mora odbrati za plemo le najboljše živali. Odbrati ali selekcija plemen in plemenjakov pa se mora izvajati skozi več let. Mnogi slovenski rejci malih živali so že dosegli s selekcijo odlične uspehe. Sadove njihove požrtvovalnosti in dela imamo priložnost videti na prvi banovinski razstavi na letošnjem velesejmu v Ljubljani, ki bo trajal do 11. septembra.

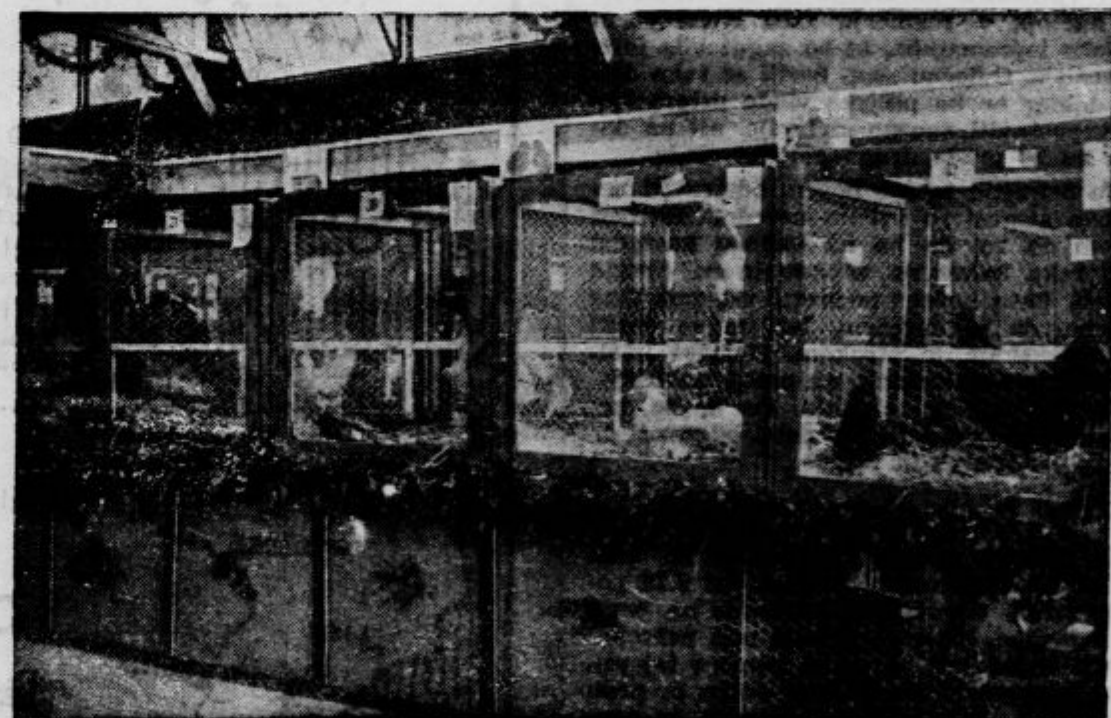
Na zdravilnih pa tudi strupenih zeliščih je dravska banovina zelo bogata. Zelišča so

samoodna in zaradi ugodnih klimatskih in terenskih razmer izvrstno uspevajo. S temi zelišči nas bo seznanila razstava zdravilnih rastlin na jesenskem ljubljanskem velesejmu.

Prvi pomoči in prva pomoči pri zastrupljenju z gobami. Zastrupljeni človek začuti v ustih hudo grenčico, praskanje v grlu, slabost in vrtoglavico v želodcu. Pozneje nastopi bruhanje, potenje, hudi krči v želodcu, v glavi se začne vrteti, pred očmi temniti, a končno nastopi nezavest. Prvo je, da se žolodcu na kakršenkoli način čimprej izprazni ali se strup vsaj razredči. V ta namen je treba dati bolniku piti čim več mleka ali mlečne vode, obenem pa kakšno odvajalno sredstvo n. pr. ricinovo olje. Vsekakor pa je treba poklicati zdravniško pomoč. Čim hitreje po ukli-vanju strupene gobe se pojavijo znaki zastrupljenja, tem več je upanja na popolno ozdravljenje. Pri najnevarnejši strupenjači

(strupeni kukmak, lat. amanita phalloides) se pojavijo znaki šele 10—30 ur po zaužitju, zato je zdravljenje zelo dvomljivo.

Variete s prvovrstnim sporedom imamo na ljubljanskem velesejmu do 11. septembra. Spored je zelo pester. Leo, neprekoslivo dresiran morski tjulenj, žonglira, igra na glasbene instrumente, pleše na vrvi in kaže še celo vrsto čudovitih spretnosti. Rassy so umetniki v japonskem žonglirstvu. Muzikalni klovn Quack izborna zabava. Boris Borutta in Ilo Fay sta mojstra moderne parodije. Lillo in Sambo, ljubka zamorka in postaven zamorec, izvajata plese in igrata na havajsko kitaro. Lam-berts Woonder so slajni akrobati. To je nekaj točk iz sporeda. Nocoj je otvoritvena predstava ob pol devetih. V nedeljo in druge dneve velesejma sta dve predstavi: ob 4 popoldne in ob 7 1/2 zvečer. Varietne predstave na velesejmu imajo dober sloves in so vedno razprodane. Zaradi tega si vstopnice pravočasno rezervirajte.

Razstava perutnine